

Protokół
z posiedzenia Komitetu Sterującego-Monitorującego
Korpus Solidarności – Rządowy Program Wspierania i Rozwoju Wolontariatu
Systematycznego na lata 2018–2030
w dniu 16 września 2026 r.

Posiedzenie Komitetu odbyło się w formie zdalnej z wykorzystaniem platformy MS TEAMS. Posiedzenie rozpoczęło się o godz. 11.00.

W posiedzeniu Komitetu udział wzięli następujący członkowie Komitetu:

1. Anna Czaplińska – przewodnicząca Komitetu,
2. Aleksandra Jackiewicz – przedstawicielka Komitetu ze strony rządowej,
3. Marta Szperlich-Kosmala – przedstawicielka Komitetu ze strony rządowej,
4. Magdalena Matulińska – przedstawicielka Komitetu ze strony rządowej,
5. Agnieszka Budzyńska – przedstawicielka Komitetu ze strony pozarządowej,
6. Izabela Ciesielska – przedstawicielka Komitetu ze strony pozarządowej.

Na posiedzeniu byli również obecni:

1. przedstawiciele Dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego:
 - Adela Gąsiorowska – zastępczyni Dyrektora,
 - Ewa Kalbarczyk – zastępczyni Dyrektora;
2. pracownicy Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego:
 - Anna Wróblewska-Karasiuk – kierowniczka Biura Programu Korpusu Solidarności,
 - Małgorzata Misztela – ekspertka w Biurze Programu Korpusu Solidarności,
 - Miłosz Ukleja – ekspert w Biurze Programu Korpusu Solidarności,
 - Tomasz Kokołowicz – pracownik Biura Komunikacji i Analiz;
3. zaproszeni goście:
 - Krzysztof Gutta – przedstawiciel EU Consult Sp. z o.o., firmy przeprowadzającej badanie ewaluacji konkursu „WOW w NGO”,
 - dr Sylwia Słupik – przedstawicielka EU Consult Sp. z o.o., firmy przeprowadzającej badanie ewaluacji konkursu „WOW w NGO”.

Pani Marlena Pujsha-Kunikowska, przedstawicielka Komitetu ze strony pozarządowej, wysłała przed posiedzeniem swoje uwagi do pkt 3 porządku obrad posiedzenia i zgłosiła swoją nieobecność.

Pani Alicja Gawinek, przedstawicielka Komitetu ze strony pozarządowej, zgłosiła uprzednio swoją nieobecność na posiedzeniu.

W trakcie posiedzenia Komitetu krótkotrwale dołączył do niego również pan Michał Braun, Dyrektor Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. Nie zabierał on głosu w toku posiedzenia.

Porządek obrad posiedzenia obejmował:

1. Powitanie uczestników posiedzenia.
2. Omówienie diagnozy ewaluacji beneficjentów konkursu „WOW w NGO” Korpusu Solidarności – Rządowego Programu Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Systematycznego. Sesja pytań i odpowiedzi.
3. Przedstawienie założeń zmian Korpusu Solidarności – Rządowego Programu Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Systematycznego. Sesja pytań i odpowiedzi.
4. Informację Przewodniczącego Komitetu o zarządzeniu nr 5/2026 Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 5 maja 2026 r. w sprawie powołania Komitetu Sterującego-Monitorującego Korpus Solidarności – Rządowy Program Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Systematycznego na lata 2018–2030.
5. Przedstawienie projektu Regulaminu Komitetu Sterującego-Monitorującego Korpus Solidarności – Rządowy Program Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Systematycznego oraz głosowanie nad uchwałą w sprawie przyjęcia tego Regulaminu.

Ad 1.

Przewodnicząca Komitetu pani Anna Czaplińska rozpoczęła posiedzenie Komitetu Sterującego-Monitorującego Korpusu Solidarności – Rządowy Program Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Systematycznego na lata 2018–2030 (zwanego dalej „KSM”). Na wstępie powitała wszystkich obecnych uczestników posiedzenia i poinformowała o braku obecności na posiedzeniu pani Izabeli Ciesielskiej, pani Marleny Pujszy-Kunikowskiej, pani Anny Gruby oraz pani Alicji Gawinek.

Pani Agnieszka Budzyńska zgłosiła swoją planowaną obecność na posiedzeniu do godziny dwunastej. Do posiedzenia dołączyła po chwili pani Izabela Ciesielska, która w początkowym okresie ze względów technicznych związanych z dźwiękiem nie mogła w pełni uczestniczyć w spotkaniu.

Pani Anna Czaplińska oddała głos pani Annie Wróblewskiej-Karasiuk, która również powitała uczestników posiedzenia, a następnie poinformowała o włączeniu nagrywania posiedzenia oraz o możliwości zgłoszenia sprzeciwu wśród uczestników, jeśli ktoś z obecnych osób nie wyraża zgody na nagranie. Ze względu na brak sprzeciwu ze strony uczestników posiedzenia nagranie zostało wznowione.

Ad 2.

Pani Anna Wróblewska-Karasiuk przekazała głos panu Tomaszowi Kokołowiczowi, który przedstawił reprezentantów firmy EU Consult Sp. z o.o., odpowiadającej za realizację zlecenia przeprowadzenia ewaluacji konkursu „WOW w NGO” i prezentującej wyniki i rekomendacje z tego badania podczas posiedzenia KSM.

Przystąpiono do realizacji pkt 2 porządku obrad. W tym punkcie pani Sylwia Słupik reprezentująca firmę EU Consult Sp. z o.o. zaprezentowała wyniki badania ewaluacji beneficjentów konkursu „WOW w NGO” Korpusu Solidarności – Rządowego Programu Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Systematycznego na lata 2018–2030. W ramach przedstawianej prezentacji poinformowała uczestników posiedzenia, że badanie miało charakter ewaluacyjny i diagnostyczny. Z jednej strony jego celem była ocena dotychczasowych postępów w realizacji ścieżki grantowej „WOW w NGO” oraz perspektyw osiągnięcia założonych celów: przyjrzenie się temu, jak w organizacjach objętych wsparciem funkcjonuje i rozwija się wolontariat oraz w jaki sposób jest on zarządzany, jak wygląda praca z wolontariuszami, jakie znaczenie ma profesjonalizacja funkcji koordynatora wolontariatu, które formy wsparcia okazują się najbardziej użyteczne, a także jakie bariery nadal utrudniają rozwój wolontariatu. Z drugiej strony istotnym elementem badania było również spojrzenie w przyszłość – wyniki miały stanowić podstawę do sformułowania rekomendacji dotyczących ewentualnych modyfikacji konkursu „WOW w NGO”.

Następnie przedstawiono cel badania i założenia metodologiczne. Wskazano, że głównym celem była ocena mid-term, czyli ocena realizowana w trakcie trwania interwencji. Obejmowała ona sprawdzenie, na jakim etapie znajduje się realizacja celów szczegółowych ścieżki grantowej „WOW w NGO” oraz jakie są perspektywy osiągnięcia tych celów w dalszym okresie. Dodatkowo przeprowadzono diagnozę beneficjentów w zakresie zarządzania wolontariatem. Badanie nie miało tylko charakteru wyłącznie podsumowującego, ale miało przede wszystkim pokazać co się sprawdza, gdzie pojawiają się bariery i w jakich obszarach możliwe jest jeszcze wprowadzenie zmian zwiększających skuteczność programu. W badaniu tym zastosowano triangulację metod i źródeł danych. Wnioski nie były oparte na jednym badaniu, czy też jednej grupie respondentów, ale zestawione zostały ze sobą dane ilościowe, jakościowe oraz informacje pochodzące z dokumentacji programu.

Pierwszym elementem była analiza danych zastanych, tj. dokumentacji programowej oraz dostępnych danych na temat realizacji wskaźników i osiągniętych rezultatów. Pozwoliło to na odtworzenie logiki interwencji i stworzenie punktu odniesienia do badań empirycznych. Istotną część badania stanowiły badania ankietowe, realizowane technikami CAWI i CATI. Objęły one 22 ważne perspektywy. Zrealizowano 168 ankiet z koordynatorami wolontariatu oraz 386 ankiet z wolontariuszami zarejestrowanymi w systemie obsługi wolontariatu (SOW). Dzięki temu można było porównać perspektywę osób zarządzających wolontariatem z doświadczeniami samych wolontariuszy. Część ilościowa została uzupełniona o indywidualne

wywiady pogłębione. Kolejnym elementem badania były grupowe wywiady zogniskowane, czyli tzw. badania fokusowe, które umożliwiły konfrontację różnych doświadczeń i opinii uczestników. Zastosowano również studia przypadku, dzięki czemu możliwe było spojrzenie na funkcjonowanie konkretnych organizacji bardziej całościowo oraz zaobserwowanie, w jaki sposób poszczególne elementy wsparcia przekładają się na praktykę zarządzania wolontariatem. Ostatnim elementem badania był panel ekspercki, w którym uczestniczyło 5 zewnętrznych ekspertów z zakresu wolontariatu i aktywizacji społecznej w organizacjach pozarządowych.

Analiza realizacji programu pokazała, że kluczowe wskaźniki rzeczowe i finansowe są osiągnięte zgodnie z planem. Badanie nie pokazuje odchyłeń, które wskazywałyby na istotne zagrożenie dla realizacji podstawowych założeń interwencji. Bardzo mocno potwierdzają to opinie samych beneficjentów. Prawie 99% badanych koordynatorów wolontariatu pozytywnie ocenia wpływ otrzymanego wsparcia na rozwój wolontariatu. Z danych wynika, że 76% respondentów ocenia ten wpływ zdecydowanie pozytywnie, a 22,5% raczej pozytywnie, co oznacza bardzo wysoki poziom akceptacji otrzymanego wsparcia i stoją za tym również konkretne efekty organizacyjne. Wsparcie nie sprowadza się wyłącznie do finansowania określonych działań, ale przyczynia się przede wszystkim do rozwoju wolontariatu, co z punktu widzenia określonych celów programu jest szczególnie ważne. Wsparcie przekłada się na profesjonalizację zarządzania wolontariuszami. Oznacza to wzmacnianie organizacji od wewnątrz poprzez bardziej uporządkowane działania, rozwój roli koordynatora wolontariatu oraz tworzenie takich rozwiązań, które mogą być wykorzystywane szerzej niż tylko w okresie realizacji konkretnego projektu.

Bardzo ważne jest zwrócenie uwagi na pojawiający się problem utrzymania trwałości rezultatów. Badanie wskazuje, że utrzymanie części wypracowanych rezultatów będzie zależało przede wszystkim od tego, czy organizacje będą dysponowały zasobami pozwalającymi kontynuować przyjęte rozwiązania oraz od możliwości dalszego finansowania koordynatorów wolontariatu po zakończeniu finansowania.

Na etapie oceny mid-term realizacja ścieżki „WOW w NGO” przebiega zgodnie z założeniami. Beneficjenci bardzo wysoko oceniają wpływ otrzymanego wsparcia, ale najważniejszym wyzwaniem nie jest obecnie samo osiągnięcie celów, ale stworzenie warunków sprzyjających ich trwałości i kontynuacji w organizacji.

Badanie pozwoliło przyjrzeć się dokładniej temu, jak beneficjenci oceniają przydatność otrzymanego wsparcia i które elementy postrzegają jako szczególnie wartościowe. Ponad 76% spośród badanych 168 koordynatorów wolontariatu ocenia przydatność i wpływ wsparcia zdecydowanie pozytywnie, a kolejne 22,5% raczej pozytywnie. Łącznie daje to prawie 99%. Jedynie trochę ponad 1% respondentów nie sformułowało pozytywnej opinii na ten temat. Pojawiły się też nieliczne odpowiedzi negatywne.

Najczęściej wskazywanym pozytywnym działaniem, stanowiącym 20% wskazań, jest możliwość zatrudnienia koordynatora wolontariatu. Dla organizacji jest to ważne w z punktu widzenia ciągłości zarządzania wolontariatem. Koordynator podczas okresu zatrudnienia może budować relacje z wolontariuszami, rozwijać procedury, planować działania i stopniowo profesjonalizować cały obszar wolontariatu w organizacji.

Drugim wysoko ocenianym elementem, stanowiącym 17% wskazań, są minigranty dla wolontariuszy. Wynik ten pokazuje znaczenie oddolnego wymiaru programu, bo wolontariusze nie są tutaj wyłącznie wykonawcami działań zaplanowanych przez organizację, ale mogą uzyskać też przestrzeń do realizowania własnych inicjatyw. Z punktu widzenia zarządzania wolontariatem, może to właśnie sprzyjać większemu zaangażowaniu, poczuciu sprawczości oraz identyfikacji z organizacją.

Bardzo dobry wynik, w wysokości 17%, uzyskał pakiet finansowego wsparcia rozwoju wolontariatu w organizacji.

Można zatem zauważyć, że beneficjenci dostrzegają kilka wzajemnie uzupełniających się elementów: stabilność funkcji koordynatora wolontariatu, możliwość aktywizowania samych wolontariuszy oraz środki pozwalające rozwijać system wolontariatu. Wyniki sugerują, że wartość programu nie wynika z pojedynczego instrumentu. Istotne jest połączenie wsparcia kadrowego, finansowego i bezpośredniego wsparcia aktywności wolontariuszy.

Przeprowadzając badanie zweryfikowano również aktualność diagnozy, na której oparto program. Starano się odpowiedzieć na pytanie, czy problemy i potrzeby zidentyfikowane w momencie uruchamiania programu zostały właściwie rozpoznane z perspektywy późniejszych doświadczeń beneficjentów. Tutaj również wyniki są jednoznaczne, gdyż prawie 99% badanych potwierdza trafność pierwotnej diagnozy, a jedynie niecałe 2% nie potrafiło jednoznacznie tego określić. Ewaluacja programu pokazuje, że logika interwencji została zbudowana na właściwie rozpoznanych potrzebach sektora. Problemy, na które program miał odpowiadać, rzeczywiście występowały w organizacjach i wymagały interwencji. Jednocześnie badanie wskazuje, że część potrzeb, które były istotne w 2018 roku, pozostaje nadal aktualna. Dotyczy to przede wszystkim stabilizacji zatrudnienia koordynatorów wolontariatu oraz zapewnienia ciągłości finansowania działań związanych z wolontariatem.

Beneficjenci wysoko oceniają możliwość wieloletniego zatrudnienia koordynatora wolontariatu i ten element odpowiada na potrzebę, która nie zniknęła wraz z rozwojem programu. W związku z tym stwierdzono, że program przyczynił się do rozwoju i profesjonalizacji zarządzania wolontariatem, ale nie wyeliminował do końca wszystkich problemów strukturalnych organizacji, gdyż pojawiła się potrzeba kontynuacji zatrudnienia koordynatora wolontariatu w organizacji.

Wypracowane procedury, rozwinięta baza wolontariuszy i systematyczne działania zmierzające do rozwoju wolontariatu wymagają podtrzymania. W związku z powyższym pojawiła się potrzeba aktualizacji interwencji. Zdaniem autorów badania nie oznacza ona, że pierwotnie koncepcja programu była nietrafna. Wręcz przeciwnie, w ich ocenie wyniki pokazują wysoką trafność, ale chodzi raczej o to, że otoczenie i potrzeby organizacji ewoluują w sposób naturalny i dlatego wraz z kolejnymi etapami realizacji programu program powinien uwzględnić właśnie te potrzeby, które obecnie stają się bardziej widoczne. Wskazano przede wszystkim na potrzeby długoterminowego finansowania etatów oraz specjalistycznych szkoleń.

Badanie programu miało na celu również udzielenie odpowiedzi na pytanie czy pierwotna diagnoza była trafna i czy rezultaty i efekty osiągane dzięki programowi odpowiadają również na obecne wyzwania związane z rozwojem wolontariatu. Badanie wykazało, że ocena jest wyraźnie pozytywna, ponieważ ponad 24% respondentów zdecydowanie zgodziło się, że osiągnięte rezultaty odpowiadają obecnym wyzwaniom. 61,5% odpowiedziało, że raczej tak, co daje 86% pozytywnych ocen. Jedynie niecałe 2% badanych udzieliło odpowiedzi negatywnej, stanowisko neutralne zajęło 8,3%. Zatem rozwiązania wypracowane w projektach nie odpowiadają wyłącznie na problemy zidentyfikowane w momencie uruchomienia programu, ale nadal pozostają adekwatne wobec dzisiejszych potrzeb organizacji.

Badanie pozwoliło również zidentyfikować pewne bariery, które ograniczają pełne wykorzystywanie potencjału programu.

Pierwsze z nich to obciążenia proceduralne dla organizacji społecznych, szczególnie tych mniejszych. Rozbudowane obowiązki administracyjne mogą angażować dodatkowe zasoby, które w przeciwnym razie mogłyby być przeznaczone bezpośrednio na pracę z wolontariuszami albo rozwój samej organizacji.

Drugim problemem jest ryzyko wypalenia wolontariuszy. Jest to szczególnie istotne, ponieważ rozwój wolontariatu nie może być rozpatrywany wyłącznie przez pryzmat liczby osób zaangażowanych w wolontariat, czy też podejmowanych działań, ale ważna jest też jakość tego zaangażowania i zdolność organizacji do utrzymywania wolontariuszy w dłuższej perspektywie czasu.

Trzecia kwestia to ograniczone kompetencje części organizacji pozarządowych. Tutaj pojawia się potrzeba profesjonalizacji, gdyż samo udostępnienie środków finansowych nie jest wystarczające. Organizacja musi posiadać odpowiednie kompetencje w zakresie zarządzania wolontariuszami, koordynowania ich pracy, komunikacji i umiejętności budowania długoterminowego zaangażowania. Badania wskazały na silną potrzebę dalszego rozwoju tych kompetencji.

Po przedstawieniu powyższych informacji, pani Sylwia Słupik przeszła do omówienia wniosków płynących z przeprowadzonego badania. Według autorów badania ewaluacja programu pozwoliła na zdiagnozowanie rozwoju wolontariatu w organizacjach objętych programem. Jest to ważne uzupełnienie wcześniejszych wyników, ponieważ pozwoliło zobaczyć nie tylko, czy program jest dobrze oceniany, ale również w jakim środowisku organizacyjnym funkcjonuje i z jakimi wyzwaniami mierzą się jego beneficjenci.

Pierwszy istotny wniosek dotyczy dużego zróżnicowania organizacji uczestniczących w programie pod względem doświadczenia, skali działania, zasobów, liczby angażowanych wolontariuszy, stopnia profesjonalizacji w zarządzaniu wolontariatem. Jest to ważna informacja z punktu widzenia dalszego projektowania wsparcia, gdyż jednolity mechanizm nie zawsze będzie się sprawdzał przy zróżnicowanych potrzebach oraz różnorodnych działaniach wolontariackich.

Badanie wskazuje, że wolontariat może być wykorzystywany w bardzo różnych dziedzinach i odpowiadać na różne potrzeby społeczne. Z jednej strony jest to niewątpliwie atut, ponieważ program nie narzuca jednego modelu działania, natomiast z drugiej strony oznacza, że trudno stworzyć jeden uniwersalny model zarządzania wolontariatem odpowiedni dla wszystkich beneficjentów.

Interesujące informacje przynosi także analiza profilu koordynatorów wolontariatu. Są to najczęściej młode kobiety, posiadające wcześniejsze doświadczenia w sektorze organizacji pozarządowych. Zakres ich obowiązków jest bardzo szeroki, gdyż obejmuje między innymi: rekrutację wolontariuszy, przygotowanie ich do działań, prowadzenie szkoleń oraz nadzór nad realizacją działań. Inwestycja w kontynuację zatrudnienia koordynatora wolontariatu wskazywana była właśnie jako najbardziej wartościowy element programu.

Zagadnieniem, które zdaniem autorów badania wydaje się szczególnie istotne z punktu widzenia dalszego rozwoju programu, pozostaje pozyskiwanie i utrzymanie wolontariuszy, zwłaszcza w dłuższym okresie, nie zapominając o ryzyku wypalenia.

W ostatniej części omawianego badania skupiono się na przedstawieniu wniosków oraz rekomendacji zawartych w raporcie ewaluacyjnym.

Pierwszym omawianym zagadnieniem były wskaźniki realizacji programu, które wymagają uporządkowania i częściowej rewizji. Analiza wskaźników pokazała, że nie są one w pełni adekwatne do faktycznie realizowanych działań. Występują również rozbieżności między sposobem sformułowania części wskaźników w umowach dotacyjnych i raportach rocznych. Nie jest zatem problemem brak osiągnięcia rezultatów, natomiast trudność dotyczy tego, czy obecny system monitorowania mierzy rezultaty w sposób wystarczająco spójny i jednoznaczny. Źródłem problemu jest niejednoznaczna metodologia szacowania wartości docelowych. Rekomendowane jest zatem uporządkowanie systemu monitorowania wskaźników poprzez

ich przegląd, doprecyzowanie metod ich liczenia oraz realistyczne określenie wartości docelowych. Dzięki temu ocena efektów programu będzie bardziej wiarygodna z punktu widzenia zarządzania dalszą jego realizacją.

Kolejny obszar rekomendacji dotyczy finansowania działań beneficjentów. Wyniki ewaluacji wskazują na dysproporcję między skalą zainteresowania programem a wysokością środków, które mogą być bezpośrednio przekazywane organizacjom. Bardzo duże zainteresowanie konkursem w ostatnich latach nie przełożyło się na odsetek wniosków, które ostatecznie uzyskiwały dofinansowanie. Rekomendowane jest zwiększenie alokacji środków na granty przy ograniczeniu części puli przeznaczanej na pomoc techniczną programu.

Rekomendowane jest również zwiększenie wynagrodzenia koordynatorów wolontariatu. Badanie pokazało bardzo praktyczny problem, jakim jest obecny poziom finansowania wynagrodzeń koordynatorów wolontariatu, który nie do końca nadąża za wzrostem kosztów pracy. Od momentu projektowania mechanizmu wsparcia zmieniły się zarówno poziomy wynagrodzeń, jak i uwarunkowania prawne związane z zatrudnieniem. Kwota, która wcześniej pozwalała w większym stopniu pokryć koszty zatrudnienia, obecnie może nie być wystarczająca. Aby profesjonalnie zarządzać wolontariatem, potrzebne są osoby, które mają odpowiednie kompetencje i mogą stabilnie wykonywać funkcję koordynatora, a nie traktować tej funkcji wyłącznie jako dodatkowego zadania wykonywanego obok innych obowiązków. W części organizacji pojawił się problem uzupełnienia wynagrodzeń koordynatora ze środków własnych i być może dla części organizacji, szczególnie tych mniejszych, mógł stanowić realną barierę rozwojową. Rekomendowane jest wprowadzenie większej elastyczności budżetu, tak aby pozwalał dostosować projekt do rzeczywistych warunków ekonomicznych, oraz wprowadzenie elastycznych mechanizmów reagowania na zmiany kosztów pracy w trakcie realizacji projektu.

Kolejny wniosek dotyczy trwałości osiągniętych efektów po zakończeniu finansowania. Wyniki badania pokazują, że samo wsparcie przynosi bardzo dobre rezultaty w okresie realizacji projektów, natomiast pojawiają się problemy, kiedy finansowanie się kończy, zwłaszcza jeżeli chodzi o utrzymanie funkcji koordynatora wolontariatu. Jest to kluczowy element tworzenia profesjonalizacji zarządzania wolontariatem. W części organizacji wypracowany w projekcie model funkcjonuje bardzo dobrze tak długo, jak długo dostępne są środki z programu. Natomiast po zakończeniu projektu nie zawsze organizacja posiada wystarczające zasoby finansowe i organizacyjne, żeby ten model utrzymać, a przynajmniej w niezmienionej formie. Rekomendowane jest zatem wzmocnienie w programie komponentu trwałości zatrudnienia koordynatora wolontariatu. Przede wszystkim chodzi o rozwijanie zdolności organizacji do utrzymywania osiągniętych efektów oraz dofinansowania działań wolontariackich po zakończeniu wsparcia programu. Proponowane jest, aby już w dokumentacji konkursowej

pojawił się element autodiagnozy przeprowadzonej przez organizację w zakresie planowania trwałości działań wolontariackich.

Kolejnym elementem jest gromadzenie i upowszechnianie dobrych praktyk dla organizacji np. w zakresie utrzymania rezultatów. Takie przykłady będą bardzo pomocne kolejnym beneficjentom. Tematyka trwałości powinna być obecna w działaniach informacyjnych i szkoleniowych programu. Program skutecznie tworzy warunki do rozwoju i profesjonalizacji wolontariatu, ale kolejnym krokiem powinno być silniejsze przygotowanie organizacji do utrzymywania wypracowanych efektów po zakończeniu wsparcia. Rekomendowane jest zaplanowanie trwałości od samego początku, a nie dopiero w takim momencie, kiedy to wsparcie już dobiega końca.

W raporcie wskazano również rekomendacje dotyczące systemu obsługi wolontariatu – narzędzia informatycznego, które z założenia ma wspierać organizacje w zarządzaniu wolontariatem, gromadzić dane oraz raportować prowadzone działania. Wskazano, że w obecnym kształcie system generuje istotne obciążenie administracyjne. Nie jest kwestionowana potrzeba istnienia takiego narzędzia, ale jego modyfikacja pod kątem intuicyjności oraz dostosowania do rzeczywistych warunków funkcjonowania różnych organizacji. Zwrócono uwagę na potrzebę lepszego dostosowywania systemu do różnych grup użytkowników. Przykładem jest grupa seniorów, dla których określone rozwiązania, na przykład techniczne, czy też sposób raportowania tych aktywności mogą stanowić pewnego rodzaju barierę. Dodatkowo koordynator wolontariatu, który zarządza wolontariatem, znaczną część swojej pracy musi przeznaczać właśnie na obsługę systemu i związane z nim obowiązki administracyjne. Obsługa systemu jest zatem oceniana jako pracochłonna, czasami nadmiernie skomplikowana, pojawia się ryzyko niekompletności i różnic w sposobie wprowadzania informacji. Rekomendacje dotyczą przede wszystkim modyfikacji i dalszego rozwoju systemu obsługi wolontariatu w kierunku uproszczenia, większej intuicyjności i lepszego dopasowania do potrzeb użytkowników.

Kolejna rekomendacja dotyczy systemu benefitów dla wolontariuszy zaszytych w karcie wolontariusza. Jest to rozwiązanie, które w założeniu ma stanowić dodatkowy element docenienia osób angażujących się w wolontariat i zwiększać atrakcyjność uczestnictwa w programie. Przeprowadzona analiza pokazała, że obecny system benefitów jest oceniony jako stosunkowo mało atrakcyjny. Rzeczywista użyteczność jest też bardzo zróżnicowana. Szczególnie taki problem pojawia się w mniejszych miejscowościach, gdzie dostęp do oferowanych benefitów jest znacznie ograniczony. Mamy tutaj do czynienia z problemem nierównej dostępności terytorialnej benefitów. Rekomendowany jest przegląd funkcjonowania i ocena rzeczywistej użyteczności systemu benefitów. Należy sprawdzić, z których benefitów wolontariusze faktycznie korzystają, gdzie są one dostępne i czy oferta odpowiada potrzebom różnych grup uczestników programu. Rekomendowane są dwa kierunki działania. Pierwszy –

lepsze dostosowanie systemu do zróżnicowania terytorialnego, tak, aby oferta była bardziej użyteczna również poza największymi ośrodkami. Drugi – modyfikacja samego komponentu, jeżeli analiza pokaże, że efekty nie są współmierne do nakładów związanych z utrzymaniem systemu. Należy zastanowić się, czy system benefitów istotnie wspiera motywację i utrzymuje zaangażowanie wolontariuszy. Podsumowując rekomendację, nie jest kwestionowana sama idea doceniania wolontariuszy poprzez dodatkowe korzyści. Wyniki wskazują, że obecny system benefitów wymaga ponownej oceny pod kątem faktycznej atrakcyjności dostępności terytorialnej.

Kolejne rekomendacje i wnioski dotyczą sieciowania i współpracy między organizacjami. Wyniki badania pokazują sieciowanie jako jeden z dodatkowych elementów programu, który wykracza poza samo finansowanie konkretnych działań wolontariackich. Istotną wartością dla organizacji jest możliwość nawiązywania kontaktów i współpracy między organizacjami działającymi w podobnych obszarach tematycznych, nie tylko w ramach jednego regionu. Sieciowanie to ma znaczenie przede wszystkim pod kątem wymiany dobrych praktyk w konkretnej tematyce. W związku z tym organizacje nie muszą w sposób samodzielny wypracować wszystkich rozwiązań.

Wyniki pokazują jednak też drugi wymiar współpracy, czyli budowanie relacji na poziomie lokalnym. Realizacja projektów sprzyja nawiązywaniu i wzmacnianiu współpracy z partnerami działającymi w danej społeczności. Rekomendowane jest, aby w kolejnych edycjach programu bardziej świadomie rozwijać oba te kierunki współpracy. W przypadku sieciowania tematycznego rozwijać spotkania, warsztaty czy też seminaria pozwalające organizacjom realizującym podobne działania na wymianę doświadczeń i konkretnych rozwiązań. Natomiast na poziomie lokalnym warto tworzyć kolejne mechanizmy zachęcające beneficjentów do budowania partnerstw z instytucjami publicznymi, szkołami czy innymi organizacjami. Jednym z możliwych rozwiązań wskazanych w rekomendacjach jest na przykład preferowanie projektów partnerskich w konkursach. Sieciowanie nie powinno być traktowane jako dodatkowy efekt realizowanych projektów, ale powinno stać się jednym z mechanizmów wzmacniających potencjał organizacji i trwałość rozwijanego wolontariatu.

Kolejny wniosek dotyczy obszaru dobrych praktyk. Jest to również element sieciowania. Z przeprowadzonej analizy wynika, że w ramach programu powstaje bardzo dużo wartościowych rozwiązań dotyczących organizacji i rozwoju wolontariatu, natomiast jest to bardzo rozproszona wiedza. W związku z tym zauważono niewykorzystany potencjał programu, czyli zebranie praktycznej wiedzy i jej upowszechnienie, gdyż w chwili obecnej zgromadzona wiedza zatrzymała się w pojedynczych organizacjach. Dlatego rekomendacja dotyczy przede wszystkim wzmocnienia działań związanych z identyfikowaniem, gromadzeniem i upowszechnianiem dobrych praktyk przez publikacje, webinaria, krótkie studia przypadków lub stworzenie ogólnodostępnej bazy dobrych praktyk.

Ostatnia rekomendacja dotyczy doradztwa i szkoleń dla koordynatorów wolontariatu. Wyniki badania pokazują, że jest to ważny element programu, którego efektem jest profesjonalizacja sposobu zarządzania wolontariatem w organizacjach. Organizacje stworzyły bardziej uporządkowane działania zmierzające do rozwoju wolontariatu. Zatrudniono koordynatora, stworzono plany rozwoju wolontariatu, wprowadzono sformalizowane zasady i procedury współpracy z wolontariuszami.

Podsumowując swoje wystąpienie, pani Sylwia Słupik wskazała, że do najważniejszych obszarów wymagających dalszej uwagi wskazane zostały: system wskaźników, poziom i struktura finansowania, wysokość środków przeznaczonych na wynagrodzenie koordynatorów wolontariatu oraz trwałość osiągniętych efektów. Analiza pokazała również potrzebę dalszego doskonalenia takich instrumentów programu, jak system obsługi wolontariatu czy system benefitów, tak aby były one bardziej użyteczne i lepiej odpowiadały na zróżnicowane potrzeby organizacji. Jako elementy, które warto rozwijać, bo pozwalają zwiększyć oddziaływanie programu, wskazano sieciowanie organizacji, identyfikowanie i upowszechnianie dobrych praktyk oraz dalszy rozwój doradztwa i szkoleń.

Po zakończeniu omawiania raportu z rekomendacji pani Anna Czaplińska zachęciła zebranych uczestników do zadawania pytań.

Pani Agnieszka Budzyńska, reprezentująca stronę społeczną, poinformowała, że zapoznała się z wynikami ewaluacji, jednakże zwróciła uwagę na konieczność zapewnienia zgodności raportu z zasadami dostępności publikacji w formacie PDF na stronie NIW-CRSO, gdyż przeczytanie raportu będącego litym tekstem utrudniało jej swobodne czytanie.

Pan Krzysztof Gutta, przedstawiciel firmy EU Consult Sp. z o.o. przygotowującej raport, zapewnił, że wszystkie standardy związane z dostępnością dokumentu zostały spełnione w pliku w wersji MS Word. Prawdopodobnie na stronie NIW-CRSO została umieszczona wersja PDF, która tych standardów mogła nie spełniać.

Pani Adela Gąsiorowska podziękowała za zgłoszenie i poinformowała, że zamieszczone na stronie NIW-CRSO dokumenty związane z ewaluacją zostaną sprawdzone pod kątem spełnienia standardów dostępności. Dodała również, że aktualnie strona NIW-CRSO jest w trakcie dostosowywania do standardów dostępności.

Ad 3.

Przewodnicząca Komitetu podziękowała za przedstawienie rekomendacji do ewaluacji konkursu „WOW w NGO” oraz zaproponowała przejście do kolejnego punktu porządku obrad, tj. przedstawienia założeń zmian w Korpusie Solidarności – Rządowym Programie Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Systematycznego na lata 2018–2030. Wskazała, że przygotowany materiał projektu zmian w programie, przesłany do wszystkich uczestników posiedzenia mailowo, przedstawi pani Adela Gąsiorowska.

Pani Adela Gąsiorowska nadmieniła, że pani Agnieszka Budzyńska jest jedyną przedstawicielką Komitetu ze strony społecznej obecną na posiedzeniu i wyraziła nadzieję, że pozostałe osoby będą miały możliwość wypowiedzenia się w sprawie zmian w programie.

Pani Agnieszka Budzyńska zaproponowała zmianę punktu obrad, z uwagi na fakt, że zapoznała się z załączonym dokumentem projektu zmian i jest gotowa na rozpoczęcie dyskusji na ten temat.

Pani Izabela Ciesielska, mająca problemy z nagłośnieniem, poinformowała na czacie, że zgadza się na tę propozycję.

Przewodnicząca Komitetu zachęciła wszystkich obecnych do wyrażenia swojej opinii wobec zaproponowanej zmiany porządku obrad. Ze względu na brak sprzeciwu pani Anna Czaplińska zgodziła się na wprowadzenie tej zmiany. Poprosiła panią Adelę Gąsiorowską o krótki wstęp dotyczący proponowanych zmian w programie. Poinformowała również, że na początku zaprezentowane zostaną uwagi przesłane przed posiedzeniem przez nieobecną członkinię Komitetu ze strony pozarządowej, panią Marlenę Pujszę-Kunikowską.

Pani Adela Gąsiorowska opowiedziała we wstępie o propozycjach zmian w programie, które odpowiadają po części na wnioski z ewaluacji, po części na różne uwagi zgłaszane przez stronę społeczną podczas konsultacji programu przeprowadzonych kilka lat temu. Zaproponowano wprowadzenie w programie podziału na priorytety, jak ma to miejsce w innych programach, które realizuje NIW-CRSO, uszeregowanie realizacji działań na szczeblu krajowym i regionalnym oraz przekazanie części działań, które obecnie realizuje NIW-CRSO, partnerowi krajowemu. Zaproponowano ponadto zwiększenie wsparcia finansowego dla partnerów regionalnych, z zastrzeżeniem, że partnerzy będą realizowali działania zarówno na szczeblu regionalnym, jak i lokalnym. Tym samym podjęto decyzję o rezygnacji z oddzielnego konkursu dla partnerów lokalnych. W propozycjach zmian do programu zarekomendowano, aby działania w regionie pokrywały obszar całych województw. Obecnie dostrzegany jest bowiem problem istnienia tzw. „białych plam”, gdyż działania w ramach programu nie były realizowane we wszystkich powiatach.

Wskazano ponadto, że priorytet trzeci, czyli dotychczasowa ścieżka „WOW w NGO”, zostanie zderegulowany. Zaproponowano, aby różne elementy, takie jak np. rodzaje i ilość działań, szczegółowo określać na poziomie regulaminów konkursów, a nie w samym brzmieniu programu. Przygotowano nową diagnozę, zmieniony został budżet programu i harmonogram realizacji.

Pani Adela Gąsiorowska poinformowała dodatkowo, że jest to trzecie spotkanie, na którym są omawiane zmiany w programie. Były one zaprezentowane grupie roboczej ds. wolontariatu i aktywizmu, działającej przy Przewodniczącym Komitetu do spraw Pożytku Publicznego, oraz na spotkaniu z partnerami Korpusu Solidarności podczas konferencji organizowanej przez

NIW-CRSO. Zebrane uwagi dotyczyły potrzeby mocniejszego powiązania wniosków z diagnozą z programem, zmiany nazwy programu oraz wprowadzenia koszyków regionalnych. Sprawą wymagającą dyskusji jest sprzeciw partnerów lokalnych, którzy nie są przekonani do propozycji połączenia w konsorcja z partnerami regionalnymi przy aplikowaniu o środki. Zaproponowano przywrócenie oddzielnego konkursu dla partnerów lokalnych, gdyż nie zawsze mają oni możliwości realizacji swoich działań na poziomie regionalnym. Zaproponowano również wydzielenie oddzielnego priorytetu na pokrycie tzw. „białych plam” w województwach, gdzie nie występują żadne aktywności wolontariackie.

Pani Adela Gąsiorowska wspomniała również o kilku uwagach szczegółowych dotyczących samych priorytetów, między innymi dotyczących partnera krajowego, który nie musi być formalnie związkiem organizacji, tylko platformą współpracy, w której będą uczestniczyły podmioty zajmujące się wolontariatem. W priorytecie drugim padła propozycja, aby minigranty mogły być udzielane również organizacjom i instytucjom, a także żeby wprowadzić koszyki regionalne. W priorytecie trzecim bardzo dużo uwag dotyczyło trwałości rezultatów.

Pozostałe uwagi dotyczyły procedury oceny ofert, takich jak: wykluczenie możliwości startowania w kilku priorytetach jednocześnie, wprowadzenie punktów strategicznych za bycie dotychczasowym partnerem, wprowadzenie spotkań z wnioskodawcami przed uzyskaniem grantu w przypadku partnera krajowego czy partnerów regionalnych oraz zablokowanie możliwości zmniejszenia zaproponowanych przez organizacje wynagrodzeń przez ekspertów oceniających wnioski.

Przewodnicząca Komitetu podziękowała pani Adeli Gąsiorowskiej za przedstawienie wprowadzenia do zmian w programie i odczytała uwagi nadesłane przez panią Marlenę Pujszę-Kunikowską o następującym brzmieniu:

„Diagnoza beneficjentów wprost wskazywała, że dotychczasowa formuła SDW (np. dwutygodniowe zjazdy stacjonarne z zakwaterowaniem) była mało ekonomiczna i generowała wysokie koszty w stosunku do uzyskanych efektów. W projekcie zmian zabrakło twardego zapisania elastycznej, modularnej i hybrydowej formuły zjazdów (łączenie warsztatów online i krótkich modułów stacjonarnych), co pozwoliłoby uniknąć obciążania czasowego koordynatorów oraz nadmiernych wydatków na zakwaterowanie

Wpisanie do strategii corocznej waloryzacji dofinansowania etatów o wskaźnik wzrostu płacy minimalnej

Reforma SOW na rzecz coś na miarę platformy „OLX dla wolontariatu”: Zastąpienie „biurokratycznej ewidencji godzin” (z diagnozy) lekkim narzędziem mobilnym do wolontariatu zdalnego i projektowego oraz wprowadzenie tradycyjnych ścieżek ewidencji dla seniorów (80+) i osób z niepełnosprawnościami.

Wpisanie kosztów wsparcia psychologicznego, ochrony przed wypaleniem oraz regularnych superrewizji jako stałego elementu wsparcia koordynatorów i wolontariuszy w Priorytecie 3.

Przekształcenie Szkoły Dobrego Wolontariatu i wsparcie oddolnego sieciowania. Przejście na hybrydową formułę SDW oraz wydzielenie środków w Priorytecie 3 na organizowanie przez same NGO lokalnych klubów koordynatora, interwizji i giełd dobrych praktyk.

Program powinien zaoferować dedykowane szkolenia i wsparcie prawne dla nauczycieli-opiekunów wolontariatu, pomagając im budować podmiotowy wolontariat uczniowski; brakuje też warsztatu dla nauczycieli jak włączyć młodzież (jak robić coś z młodzieżą nie dla młodzieży) oraz podmioty szkoły z mikro inicjatyw wolontariackich/ postaw liderek. Aby nauczyciel miał kompetencje zarządzania wolontariuszami – bo często umie być mentorem, ale nie koordynatorem.

Włączanie wolontariuszy w procesy decyzyjne – promowanie działań włączających, gdzie wolontariusz uczestniczy od pomysłu do ewaluacji, tworzenie rad wolontariackich czy sieci, wymiana lokalna i regionalna pracy zarówno wolontariuszy i koordynatorów, ale też Ambasadorów (Koordynatorzy trenerzy, stratedzy/Wolontariusze trenerzy lobbyści)

Lobbowanie by gminy zabezpieczyły przestrzeń na spotkania wolontariuszy

Gwarancja terminowości wypłat dotacji – by utrzymać płynność w NGO (zabezpieczenie poprzez zaliczki czy elastyczność dat rozpoczęcia działania)

Wprowadzenie różnych wskaźników dla małych i większych organizacji, gdzie mała organizacja nabiera pewności i się rozwija, a duża, że albo utrzymuje się na tym samym dobrym poziomie albo się rozwija”.

Pani Anna Czaplińska podsumowała, że uwagi do zmian przesłane przed przedstawicielkę strony pozarządowej były bardzo szczegółowe. Dodała jeszcze, że Departament Społeczeństwa Obywatelskiego będzie szczegółowo przyglądał się wszystkim zapisom zaproponowanym w projekcie zmiany programu i weryfikował propozycje z głosem strony społecznej, który wybrzmiał w ramach posiedzenia Komitetu. Skierowała w związku z tym prośbę do pani Agnieszki Budzyńskiej oraz pani Izabeli Ciesielskiej, przedstawicielek strony pozarządowej w KSM, o wypowiedzenie swoich uwag do przedstawionej propozycji zmian programu. Zaprosiła również do dyskusji członków Komitetu ze strony rządowej.

Pani Agnieszka Budzyńska odniosła się do stażów i wymian dla koordynatorów wolontariatu, które z doświadczenia realizatora projektu stanowiły trudność logistyczną, i zaproponowała, aby nie było to obowiązkowe, ale miało charakter dobrowolny. Wskazała, że organizacja wizyt studyjnych nie jest aż tak obciążająca. Zaproponowała ponadto, aby szczegóły realizacji działań były doprecyzowane na poziomie regulaminów. Odniosła się również do najbardziej dyskusyjnej kwestii dotyczącej likwidacji partnerów lokalnych. Przyznała, że jest to bardzo trudna kwestia, jak zabezpieczyć miejsca, w których organizacje mają trudność w uzyskaniu

wsparcia, aby to wsparcie tam dotarło. Partner regionalny nie obejmuje zakresem swoich działań wszystkich „białych plam”. Będzie działał w tych miejscach, w których jest mu prościej zrealizować działania. Należałoby pozostawić konkurs lokalny, ale bez powielania działań, jakie realizuje partner regionalny. Wskazała, że dobrym rozwiązaniem może być pozostawienie lokalnych punktów doradztwa na terenach „białych plam” oraz sfinansowanie etatu doradcy czy animatora, który będzie informował i zachęcał społeczności lokalne do wolontariatu oraz dodatkowo dojeżdżał do placówek edukacyjnych, żeby wspierać nauczycieli.

Pani Agnieszka Budzyńska zauważyła, że pomoc prawna nie jest potrzebna, gdyż NIW-CRSO wydał w zeszłym roku bardzo dobrą publikację w tym zakresie. Potrzebne jest natomiast zatrudnienie lokalnie osoby, która prostym językiem wytłumaczy czym jest wolontariat i jakie formalności muszą być spełnione. Nie wymagane byłoby tutaj posiadanie wykształcenia prawniczego. Aspekty prawne należałoby pozostawić w gestii partnera krajowego, który mógłby odpowiadać na bardzo szczegółowe pytania w zakresie wolontariatu.

Pani Agnieszka Budzyńska przedstawiła również uwagę dotyczącą Szkoły Dobrego Wolontariatu, aby program był zróżnicowany pod względem poziomów zaawansowania.

Kolejna uwaga dotyczyła priorytetu 3, czyli konkursu „WOW w NGO” i dystrybucji środków w województwach, aby nie dopuścić do sytuacji, w której słabsze wnioski otrzymują organizacje, które spełniają założenia określone na poziomie liczby wniosków na województwo. Zaproponowano wydzielenie podstawowej puli środków na województwa oraz dodatkowej puli dla organizacji, których oferty uzyskały wysoką ocenę, lecz nie zmieściły się w limitach regionalnych.

Ostatnia uwaga dotyczyła tego, aby partnerstwo wielu organizacji w przypadku partnera krajowego było obowiązkowe, czy to na poziomie programu, czy regulaminu.

Pani Agnieszka Budzyńska poinformowała, że musi zakończyć udział w spotkaniu i dla formalnego porządku dodała, że wyraża zgodę na zapisy ujęte w projekcie uchwały Komitetu zatwierdzającej regulamin Komitetu.

Pani Anna Czaplińska podziękowała pani Agnieszce Budzyńskiej za zabrany głos.

Pani Adela Gąsiorowska zaproponowała, że ze względu na krótszą obecność pani Agnieszki Budzyńskiej będzie mogła udzielić odpowiedzi na jej pytania. Potwierdziła wymóg partnerstwa w przypadku partnera krajowego lub dodatkowe punkty strategiczne za partnerstwo. Odniosła się również do poruszonej kwestii, jaką jest znalezienie rozwiązania, które pozwoliłoby na docenienie dobrych ofert oraz równomierny podział środków w województwie. Przychyliła się do tej drugiej propozycji, podając przykład podziału środków w programie Moc Małych Społeczności czy NOWEFIO, gdzie są wprowadzone minimalne liczby punktów, od których beneficjent może dostać dofinansowanie. Dzięki temu unika się sytuacji, w której złe jakościowo wnioski dostają dofinansowanie. Wskazała, że rolą NIW-CRSO jest w szczególności

zadbanie o to, żeby inicjatywy związane z wolontariatem rozwijały się w całym kraju, zatem jeśli jest mała konkurencja w województwie, to pojawia się istotnie problem. Przygotowywane regulaminy są za każdym razem poddawane konsultacjom, natomiast z perspektywy NIW-CRSO wspomniany system sprawdził się zarówno przy programie NOWEFIO, jak i programie Moc Małych Społeczności. Poinformowała, że NIW-CRSO zamierza kontynuować te rozwiązania przy konkursach realizowanych w ramach Korpusu Solidarności.

Pani Adela Gąsiorowska przyznała jednocześnie, że w jej ocenie pozostałe uwagi przedstawione przez panią Agnieszkę Budzyńską są jak najbardziej celowe. Wskazała, że w przypadku Szkoły Dobrego Wolontariatu rozważane jest wprowadzenie kursów o zróżnicowanym poziomie oraz dodatkowo szkoleń w formule train-the-trainers – tak, aby oferta była dostosowana do potrzeb różnych podmiotów.

Pani Anna Czaplińska podziękowała pani Adeli Gąsiorowskiej i upewniła się, czy ktoś jeszcze z obecnych na posiedzeniu Komitetu ma uwagi do zmian w programie.

Przy braku dodatkowych pytań przewodnicząca Komitetu zwróciła uwagę, że zmiany w programie zostały opatrzone nową diagnozą, która została opracowana przez panią dr Domaradzką oraz panią dr Roszczyńską-Kurasińską z Instytutu Studiów Społecznych. Zwróciła się do przedstawicieli NIW-CRSO z pytaniem, czy diagnoza była również weryfikowana bądź uzupełniana przez NIW-CRSO.

Pani Adela Gąsiorowska odniosła się do pytania i potwierdziła, że diagnoza została zweryfikowana i na prośbę NIW-CRSO pewne elementy zostały poprawione przez autorki. Natomiast autorstwo zostało jeszcze pozostawione roboczo i do przesądzenia pozostaje, w jaki sposób zostanie ono uwzględnione w programie.

Pani Anna Czaplińska wspomniała jeszcze o dwóch elementach w rekomendacjach w raporcie ewaluacyjnym, które zostały wskazane jako najmniej cenione. Była to certyfikacja „Miejsc Przyjaznych Wolontariuszom” oraz system benefitów. Poprosiła o odniesienie się do tej kwestii, gdyż oba te elementy zostały utrzymane w projekcie zmian w programie. Zwróciła się z pytaniem, czy w tym zakresie były rozważane modyfikacje programu.

Pani Adela Gąsiorowska wspomniała, że w nowym programie wprowadzono zmianę polegającą na zmianie systemu krajowego benefitów na system wspierany lokalnie. Z pogłębionej analizy wynikało małe wykorzystanie benefitów. Benefity ustalone centralnie nie są dostosowane do lokalnych potrzeb wolontariuszy. Zaproponowano przeniesienie benefitów do zarządzania przez partnerów regionalnie lub lokalnie w ramach współpracy z lokalnymi samorządami lub lokalnym biznesem.

Pani Anna Wróblewska-Karasiuk dopowiedziała, że benefity łączą się z samym systemem obsługi wolontariatu, są elementem zaszytym w tym systemie. Jeśli zostanie podjęta decyzja o zmianie systemu benefitów i rezygnacji ze wsparcia na poziomie ogólnopolskim, to karta wolontariusza będzie musiała zostać usunięta z funkcjonalności SOW. Wszystkie dotychczasowe umowy z partnerami karty będą musiały zostać wypowiedziane, a sama karta straci ważność i nie będzie respektowana w dotychczasowych miejscach.

Dodatkowo pani Anna Wróblewska-Karasiuk potwierdziła, że karta umożliwiała korzystanie ze zniżek w miejscach, z których nie wszyscy wolontariusze mogli skorzystać, gdyż były to miejsca do których nie mieli dostępu z racji odległości, zatem przesunięcie ich lokalnie jest jak najbardziej wskazane.

Pani Małgorzata Misztela, odpowiedzialna w NIW-CRSO za proces certyfikacji „Miejsc Przyjaznych Wolontariuszom”, przedstawiła uczestnikom posiedzenia na czym polega system certyfikacji i jak on się zmienił w ciągu 6 lat od początku istnienia programu.

Wspomniała, że certyfikacja jest realizowana przez grono certyfikatorów, którzy na podstawie opracowanych standardów jakościowych przeprowadzają spotkania z organizacjami. W trakcie tych spotkań weryfikują wcześniej zadeklarowane spełnianie standardów w różnych obszarach, takich jak promocja wolontariatu, zarządzanie wolontariatem, ewaluacja i monitoring wolontariatu oraz prawne aspekty wolontariatu. System w obecnej formie jest bardzo przyjazny w obsłudze. Jest jednym z narzędzi zaszytych w systemie obsługi wolontariatu od zeszłego roku. Poprzednio certyfikacja była przeprowadzana za pośrednictwem webankiet. Przebadano dotychczas 700 organizacji. W tym roku przeznaczono kolejną pulę certyfikatów dla 105 organizacji. Partnerzy regionalni Korpusu Solidarności zgłaszają najpierw zapotrzebowanie od organizacji w województwie, aby móc określić, ile będzie w danym roku certyfikacji. Dodatkowo certyfikacja jest przeprowadzana dla beneficjentów „WOW w NGO” i jest dla tych organizacji jednym ze wskaźników do zrealizowania.

Pani Małgorzata Misztela zaproponowała, aby spojrzeć na certyfikację nie tylko biorąc pod uwagę ewaluację programu. Jest to narzędzie, które weryfikuje, jak organizacje są przygotowane do wolontariatu. Tworząc program, od początku zastanawiano się, w jaki sposób zmotywować organizacje, aby potrafiły patrzeć na wolontariat systematycznie oraz stworzyć system standaryzacji zarządzania wolontariatem. Przykładowo, że muszą być spełnione pewne standardy związane z jakością ogłoszeń rekrutacyjnych czy też muszą być zapewnione aspekty prawne związane z wolontariatem. Wszystkie te elementy weryfikuje certyfikator. Pomysł certyfikacji organizacji był odpowiedzią na zapotrzebowanie usystematyzowania standardów przez partnerów regionalnych. Następnie dołączono certyfikację dla beneficjentów „WOW w NGO” jako element obligatoryjny. Wskazała ponadto na duże zapotrzebowanie organizacji z zewnątrz, które zgłaszają chęć przebadania pod kątem spełnienia standardów. Oprócz tego, że organizacje chcą sprawdzić, czy spełniają te wymagania, jest to też dla nich okazja, aby być wyróżnionym wśród organizacji.

Pani Małgorzata Misztela zwróciła ponadto uwagę, że narzędzia takie jak certyfikacja oraz plany rozwoju wolontariatu są typowymi narzędziami strategicznymi. W jej ocenie być może były one ocenione w ewaluacji przez koordynatorów jako bardzo wymagające i czasochłonne. Dla nich samych może to być również niekomfortowe, gdyż certyfikatorzy sprawdzają, żeby wszystko w organizacji było zgodnie z prawem, bezpiecznie dla wolontariusza i zgodnie ze standardami ogólnie przyjętymi, co może być powodem, że certyfikacja, system obsługi

wolontariatu czy plany rozwoju wolontariatu osiągnęły mniejszą pulę zainteresowania w stosunku do atrakcyjniejszych rzeczy, jak na przykład minigranty dla wolontariuszy. Natomiast sami certyfikatorzy oceniają to narzędzie jako potrzebne i edukujące organizacje. Nie byli oni natomiast dopuszczeni do samego badania, które objęło wolontariuszy oraz koordynatorów.

Pani Małgorzata Misztela wspomniała, że kolejność działań w programie została celowo zaplanowana, aby najpierw edukować organizacje, stąd Szkoła Dobrego Wolontariatu pojawia się w pierwszym roku realizacji działań, natomiast certyfikacja w drugim. Sama certyfikacja też spełnia funkcję edukacyjną, gdyż w początkowej fazie organizacja wypełnia ankietę, gdzie deklaruje spełnienie lub brak spełnienia standardów w wymaganych obszarach. W dalszej kolejności odbywa się spotkanie online lub osobiste z certyfikatorem, który weryfikuje zadeklarowane poziomy spełnienia kryteriów przez organizację. Ostatnim etapem jest wydana rekomendacja, która podaje wskazówki, jak można poprawić obszary słabiej spełnione, i wydawany jest certyfikat.

W ocenie pani Małgorzaty Miszteli to, że organizacja podlega ocenie, może być właśnie powodem tego, że w ewaluacji certyfikacja nie została oceniona pozytywnie. Niemniej jednak, NIW-CRSO odnotowuje duże zainteresowanie certyfikacją, zapisuje organizacje na kolejny rok, żeby mogły się sprawdzić i otrzymać certyfikat. Na zakończenie wskazała, że NIW-CRSO przeprowadził również wewnętrzne badanie ankietowe dotyczące certyfikacji i certyfikatorów kilka lat temu, które pokazało pozytywny odbiór tego narzędzia.

Pani Anna Czaplińska zapytała jeszcze o liczbę miejsc, które dotychczas otrzymały certyfikat. Pani Małgorzata Misztela potwierdziła, że tych miejsc jest ponad 700.

Ad 4.

Pani Anna Czaplińska poinformowała o zamknięciu punktu 4 porządku obrad i przystąpiła do przedstawienia kolejnego punktu, jakim było przedstawienie informacji o zarządzeniu Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego. Przypomniała o uchwaleniu w dniu 5 maja 2026 r. nowego zarządzenia powołującego Komitet Sterująco-Monitorujący Korpusu Solidarności – Rządowy Program Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Systematycznego na lata 2018–2030, które zmieniło skład Komitetu po stronie administracji rządowej, ale też uporządkowało część regulacji, które były zawarte w poprzednim zarządzeniu. Przewodnicząca Komitetu przedstawiła najważniejsze regulacje wprowadzone zarządzeniem, prezentując na ekranie treść tego zarządzenia członkom Komitetu.

Ad 5.

Przewodnicząca Komitetu przeszła do kolejnego punktu porządku obrad, czyli do przedstawienia projektu uchwały Komitetu w sprawie przyjęcia regulaminu Komitetu. Zwróciła uwagę na § 6 ww. zarządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego

z dnia 5 maja 2026 r. , w którym jest zawarta informacja o konieczności uchwalenia regulaminu KSM. Zaznaczyła, że regulamin ma określić organizację i tryb działania Komitetu, w tym szczegółowy tryb podejmowania uchwał. Sposób podejmowania uchwał określony jest w § 9 zarządzenia, który wskazuje, że uchwały są podejmowane zwykłą większością głosów, natomiast w przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego lub osoby go zastępującej, w przypadku jego nieobecności. Wskazała, że pozostałe regulacje, co do zasady, pozostają bez zmian w stosunku do poprzedniego zarządzenia. W dalszym ciągu NIW-CRSO będzie odpowiedzialny za obsługę posiedzeń Komitetu. Komitet zakończy pracę wraz z zakończeniem Programu w 2030 roku.

Pani Anna Czaplińska zwróciła się do członków Komitetu czy pojawiły się jakieś pytania do zaprezentowanego brzmienia zarządzenia przed przystąpieniem do przedstawienia projektu regulaminu KSM i głosowaniem nad uchwałą w sprawie przyjęcia ww. regulaminu. Doprecyzowała, że projekt regulaminu został wysłany do wszystkich członków Komitetu w wersji elektronicznej w celu zapoznania się z nim przed posiedzeniem Komitetu.

Ze względu na brak uwag przystąpiono do wyświetlenia uczestnikom posiedzenia projektu regulaminu Komitetu. Pani Anna Czaplińska poinformowała o najważniejszych kwestiach ujętych w regulaminie, takich jak terminy zwoływania posiedzeń oraz wymóg przysyłania dokumentacji będącej przedmiotem obrad Komitetu. Wskazała również, że zgodnie z regulaminem członek Komitetu będzie obowiązany niezwłocznie poinformować przewodniczącego Komitetu o przyczynach uniemożliwiających mu udział w posiedzeniu. Nieusprawiedliwiona nieobecność na dwóch kolejnych posiedzeniach Komitetu może stanowić przesłankę odwołania członka Komitetu przez Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego. W § 3 regulaminu doprecyzowano sposób podejmowania uchwał, które odbywają się w drodze głosowania. Regulamin przewiduje, że członkowie Komitetu mogą zgłosić zdanie odrębne do podjętej przez Komitet uchwały i będzie ono odnotowywane w protokole z posiedzenia. Zarządzenie nie przewiduje trybu obiegowego podejmowania uchwał, stąd też tryb ten został określony na poziomie regulaminu, zgodnie z którym przewodniczący Komitetu będzie mógł podjąć decyzję, że dana uchwała będzie głosowana w trybie obiegowym. W takiej sytuacji będzie ona przekazywana członkom Komitetu celem zajęcia stanowiska, w tym ewentualnego zgłoszenia uwag. Termin wyznaczony na zajęcie stanowiska nie będzie krótszy niż 5 dni roboczych od przekazania projektu. W przypadku, gdy żaden z członków Komitetu w wyznaczonym terminie nie przestawi zastrzeżeń do podjęcia uchwały lub do jej treści, albo jeżeli przedstawione zastrzeżenia zostaną uwzględnione lub wyjaśnione, uchwała zostanie uznana za przyjętą. Z posiedzenia Komitetu będzie sporządzony protokół i przekazany członkom Komitetu w terminie 7 dni roboczych od dnia posiedzenia. Członkowie Komitetu będą mogli zgłosić do niego ewentualne uwagi. Regulamin przewiduje termin 3 dni roboczych na przekazanie uwag. Brak uwag będzie oznaczał akceptację projektu

protokołu. Pani Anna Czaplińska poinformowała ponadto o zawarciu w uchwale propozycji, która polegałaby na umożliwieniu członkom Komitetu wnioskowania o zmianę regulaminu.

Przewodnicząca zaproponowała głosowanie nad przyjęciem uchwały ustanawiającej regulamin oraz upewniła się, czy wśród członków Komitetu nie pojawiły się jakieś uwagi do projektów nadesłanych dokumentów.

Następnie przeprowadzono głosowanie nad uchwałą. Głosowanie odbyło się poprzez naciśnięcie przycisku tzw. „rączki” w aplikacji MS Teams, który oznacza oddanie głosu „za” przyjęciem uchwały.

W głosowaniu wzięli udział wszyscy obecni członkowie Komitetu Sterująco-Monitorującego. Za przyjęciem uchwały zagłosowały następujące osoby:

1. Pani Anna Czaplińska – przewodnicząca Komitetu,
2. Pani Aleksandra Jackiewicz – przedstawicielka Komitetu ze strony rządowej,
3. Pani Marta Szperlich-Kosmala – przedstawicielka Komitetu ze strony rządowej,
4. Pani Magdalena Matulińska – przedstawicielka Komitetu ze strony rządowej,
5. Pani Izabela Ciesielska – przedstawicielka Komitetu ze strony pozarządowej.

Pani Agnieszka Budzyńska była nieobecna podczas głosowania, ale oddała swój głos wcześniej.

Po zakończeniu głosowania pani Anna Czaplińska podsumowała jego wyniki. 6 członków Komitetu zagłosowało „za” przyjęciem uchwały wraz z głosem pani Agnieszki Budzyńskiej.

Projekt uchwały został przyjęty. Porządek obrad został zamknięty.

Na koniec Przewodnicząca Komitetu podziękowała wszystkim uczestnikom spotkania za udział w posiedzeniu oraz przedstawicielom NIW-CRSO za przybliżenie kwestii merytorycznych dotyczących proponowanych zmian w programie oraz obsługę posiedzenia. Poinformowała o planowanym kolejnym posiedzeniu Komitetu w kolejnym roku, podczas którego będzie już prawdopodobnie możliwe omówienie propozycji zmian w programie stanowiących przedmiot prac legislacyjnych Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego.

Posiedzenie zakończyło się o godzinie 12.52.

Protokół sporządził/a: pan Miłosz Ukleja, ekspert w Biurze Programu Korpusu Solidarności.

Podpisano:

Anna Czaplińska

/dokument podpisany elektronicznie/

Załącznik do protokołu posiedzenia Komitetu

Lista obecności

uczestników posiedzenia Komitetu Sterująco-Monitorującego
Korpus Solidarności – Rządowy Program Wspierania i Rozwoju Wolontariatu
Systematycznego na lata 2018–2030
w dniu 16 września 2026 r.

1. Anna Czaplińska – przewodnicząca Komitetu,
2. Aleksandra Jackiewicz – przedstawicielka Komitetu ze strony rządowej,
3. Madalena Matulińska – przedstawicielka Komitetu ze strony rządowej,
4. Marta Szperlich-Kosmala – przedstawicielka Komitetu ze strony rządowej,
5. Agnieszka Budzyńska – przedstawicielka Komitetu ze strony pozarządowej,
6. Izabela Ciesielska – przedstawicielka Komitetu ze strony pozarządowej,
7. Adela Gąsiorowska – zastępczyni Dyrektora Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego,
8. Ewa Kalbarczyk – zastępczyni Dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego,
9. Anna Wróblewska-Karasiuk – kierowniczka Biura Programu Korpusu Solidarności,
10. Małgorzata Misztela – ekspertka w Biurze Programu Korpusu Solidarności,
11. Miłosz Ukleja – ekspert w Biurze Programu Korpusu Solidarności,
12. Tomasz Kokołowicz – pracownik Biura Komunikacji i Analiz,
13. Krzysztof Gutta – przedstawiciel EU Consult Sp.z o.o., firmy przeprowadzającej badanie ewaluacji konkursu „WOW w NGO”,
14. Sylwia Słupik – przedstawicielka EU Consult Sp. Z o.o., firmy przeprowadzającej badanie ewaluacji konkursu „WOW w NGO”.